

Bedrijfsgegevens

Inspectielocatie 50106 TNO VOEDING
 Straatnaam UTRECHTSEWEG
 Huisnummer 48
 Postcode 3704 HE
 Woonplaats ZEIST
 Contactpersoon [REDACTED]
 Functie contactpersoon [REDACTED]
 Hoofdcategorie veterinaire locatie
 Locatiecategorie dierproefvergunninghouder

Medewerker

Regio Voedsel en Waren Autoriteit regio Noordwest

Bezoekdetails

Datum bezoek 11-02-2010
 Nummer controleur [REDACTED]
 Begintijd 09:30
 Bezoekreden VT dierproeven

Inspectielijst

Lijst NW102BBB-7 Dierproef OZP
 Geldig vanaf 01-01-2010

Dierproeven

Vraag 1 Was het bezoek aangekondigd?
 Antwoord Nee
 Toelichting Nee; vlak voor vertrek (30min) gebeld om aanwezigheid van PDK te bevestigen.

Vraag 2 Is er een kenmerk van het ozp?
 Antwoord Ja

Vraag 3 Is er een werkprotocol?
 Antwoord Ja

Vraag 4 Is de diersoort conform het OZP?
 Antwoord Voldoet
 Toelichting Cavia's.

Vraag 5 Is het aantal dieren conform het onderzoeksplan?
 Antwoord Voldoet
 Toelichting Men heeft het gebruik om extra dieren te bestellen ivm randomisatie obv bijvoorbeeld lichaamsgewicht. Deze dieren lopen naast de proef mee als reservedieren, totdat de eerste behandeling plaatsvindt. Dan worden ze gezien als verkliekerdieren (sentinels). Hierover heeft de DEC positief geadviseerd. Als sentinel (bloedafname, sectie) worden de dieren normaalgesproken echter niet gebruikt, tenzij er problemen zijn tussendoor. Bij de huidige problemen (gewichtsverlies, sterfte) zijn geen sentinels gebruikt. Het bezwaar tegen de huidige overmaat (n=4) aan sentinels is dat deze dieren dezelfde problemen hebben moeten doormaken (individuele huisvesting, geen kooiverrijking, gewichtsverlies en zelfs sterfte van 1 dier).

Vraag 6 Klopt de artikel 9 functionaris in de praktijk?
 Antwoord Voldoet
 Toelichting [REDACTED]

Vraag 7 Is de herkomst van de proefdieren conform onderzoeksplan?
 Antwoord Voldoet

Vraag 8 Is het evt aanwezige werkprotocol conform ozp?
 Antwoord Afwijkend negatief
 Toelichting HEP ontbreken. Volgens OZP moeten de dieren uit proef genomen worden als ernstig ongerief optreedt (verderop in het OZP beschreven als 'meer dan matig ongerief'). Het WP noemt hier niets van.

Vraag 9 Is de behandeling conform ozp?
 Antwoord Voldoet

Vraag 10 Is de verzorging conform ozp?
 Antwoord Afwijkend negatief
 Toelichting Twee bakken hebben een lege drinkfles (1L). Dierverzorgers geeft aan dat een fles van een cavia die individueel (in een macrolonbak met beddingmateriaal) zit vanmorgen nog voor ca 20% gevuld was. Dat wil wel zeggen dat er een groot deel was leeggelopen in de bak, die inderdaad vies was. Waarom is de bak niet direct verschoond? Waarom worden de

INSPECTIELIJST (vervolg)

flessen niet onder het oog van de inspecteur gevuld? Verzorger vertrekt om ander werk te gaan doen.

Vraag 11 **Is de huisvesting conform ozp?**

Antwoord **Afwijkend negatief**

Toelichting

Het Ozp geeft geen strijdigheid met de vraagstelling aan van het verstrekken van hooi (passende kooiverrijking voor cavia's). Toch krijgen de dieren geen hooi. Bedrijfsleider geeft aan dat de dieren geen hooi kunnen krijgen, omdat dit volgens GLP niet mogelijk is (er is geen gecertificeerd hooi beschikbaar). Bij andere VGH die volgens GLP werken wordt hooi verstrekt aan diverse diersoorten (w.o. schapen, geiten). Waarom kan dat bij cavia's niet?
Als alternatief heeft men gekozen voor knaaghoutjes, waar de dieren inderdaad gebruik van maken. Tenminste twee kooien hebben zichtbaar geen knaaghoutje. Ook in de mestlade (4 dagen geleden verschoond) ligt geen half-afgeknaagd houtje (hetgeen onvermijdelijk gebeurt als een cavia een half-afgeknaagd houtje loslaat), hetgeen betekent dat de dieren tenminste 4 dagen geen knaaghoutje hebben gehad. In afwijking van het OZP zijn er 8 dieren individueel gehuisvest. Men geeft aan dat dit is op basis van gewichtsverlies en voedselcompetitie/agressie die vooral bij de mannen optreedt.
De meeste dieren hebben geen bedding, terwijl dit niet strijdig is met het onderzoek; staat ook niet in OZP. NB Individueel gehuisveste dieren krijgen in macolonbakken wel bedding. Men heeft als standaard een platen-rooster. Bedrijfsleider geeft aan dat dit binnenkort vervangen wordt door een geperforeerde plaatbodem. Aangegeven dat als het niet strijdig is met de proef, de dieren alsnog bedding moeten hebben, waarbij een hooi gezien mag worden als redelijk alternatief daarvoor.

Vraag 12 **Klopt de artikel 12 functionaris in de praktijk?**

Antwoord **Voldoet**

Vraag 13 **Is de aard van de ingreep conform ozp?**

Antwoord **Voldoet**

Vraag 14 **Is de frequentie van de ingreep conform ozp?**

Antwoord **Voldoet**

Vraag 15 **Is de duur van de ingrepen conform ozp?**

Antwoord **Voldoet**

Vraag 16 **Is de mate van ongerief conform ozp?**

Antwoord **Afwijkend negatief**

Toelichting

Op de dagen 8 (vrijdag) 9 en 10 (weekend) januari zijn 3 cavia's dood gevonden en is 1 cavia uit de proef genomen. Voorafgaande aan deze uitval is een periode geweest van ernstig gewichtsverlies. Ongerief derhalve meer dan matig.

Vraag 17 **Is een methode ter vermindering van ongerief conform ozp?**

Antwoord **Voldoet**

Vraag 18 **Is eerder gebruik van het dier conform ozp?**

Antwoord **Voldoet**

Vraag 19 **Zijn de humane eindpunten toegepast conform ozp?**

Antwoord **Afwijkend negatief**

Toelichting

De cavia die op 8/1 doodging was van twee weken tot één week ervoor 237g afgefallen (meer dan 20%) en in de week voorafgaand aan 8/1 nog eens 60g. Het dier is 's morgens gewogen en in de loop van de dag dood gevonden. Dit is beduidend meer dan matig ongerief (OZP-HEP) en het OZP-HEP is dus niet toegepast.

Vraag 20 **Is de bestemming van het dier na de proef conform ozp?**

Antwoord **Voldoet**

Vraag 21 **Wat is uw algemene indruk?**

Antwoord **Matige afwijking**

Toelichting

Verzorging is weinig betrokken. Flessen niet direct gevuld, bakken niet direct verschoond. Een dier heeft Envirodry gekregen zonder dat men dat heeft gezien.
Proefdierdeskundige (PDK) was niet op de hoogte van de sterfte en derhalve te laat of niet geïnformeerd. Te zien als afwijken van het OZP (meer dan matig ongerief) zonder instemming van DEC of PDK.
Huisvesting is hier standaard afwijkend van de eisen (geen beddingmateriaal, niet de passende kooiverrijking).
Verbeteringen steeds stapsgewijs en weinig creatief ten voordele van het dier. Bij de konijnen werden lange houtkrullen geaccepteerd door de VWA als vervanging van hooi: waarom niet hier toegepast? NB Deze dient men 2x/dag in een kleine hoeveelheid te geven als deze snel worden opgegeten/kortgeknaagd.
WP sluit op belangrijke punten niet aan bij hets OZP.

Bij wijze van nalevingshulp geeft de inspecteur een gesprek gehad met betrokkenen en een leidinggevende, [REDACTED]. Daarbij is de zorg uitgesproken dat de bedrijfscultuur dusdanig is dat fouten onvoldoende worden opgemerkt, gecorrigeerd en gecommuniceerd, o.a. met de PDK. TNO heeft de volgende maatregelen toegezegd.
-Betrokkenen zullen problemen sneller melden.
-Er zal meer intervisie plaatsvinden.
-Artikel 12 meldt problemen aan [REDACTED] en deze brengt PDK en art 9 op de hoogte. NB Inspecteur heeft kortelings aangegeven wel moeite te hebben met de getraptheid hiervan.
-PDK bezoekt de accommodatie regelmatig samen met [REDACTED].
Het advies van de inspecteur is om ook regelmatig de verzorgers/biotechnici bij bezoeken van de PDK te betrekken.

INSPECTIELIJST (vervolg)

Aangegeven dat de bevindingen aanleiding zijn voor een SW, maar dat mede gezien het bovengenoemde traject volstaan zal worden met een brief van bevindingen.

Vraag 22 **Zijn er nog andere bevindingen?**
Antwoord **Nee**

INSPECTIELIJST

Doc. 4

Bedrijfsgegevens

Inspectielocatie 50100 TNO NED.ORG.VOOR NATUURWETENS.ONDERZOEK
Straatnaam POSTBUS
Huisnummer 6000
Postcode 2600 JA
Woonplaats DELFT
Contactpersoon
Functie contactpersoon
Hoofdcategorie veterinaire locatie
Locatiecategorie dierproefvergunninghouder

Medewerker

Regio Voedsel en Waren Autoriteit regio Noordwest

Bezoekdetails

Datum bezoek 25-03-2010
Nummer controleur
Begintijd 07:00
Bezoekreden VT dierproeven

Inspectielijst

Lijst NW102BBB-9 Ontvangen registratie
Geldig vanaf 01-01-2010

Dierproeven

Vraag 1 Is de registratie voor 15 maart ontvangen?
Antwoord Voor 15 maart

Vraag 2 Is de registratie in zijn geheel ontvangen?
Antwoord Ja

Vraag 3 Is formulier 1 juist en in zijn geheel ingevuld?
Antwoord Ja

Vraag 4 Is formulier 2 (indien van toepassing) juist en in zijn geheel ingevuld?
Antwoord Ja

Vraag 5 Is formulier 3 (a, b en c) ingevuld?
Antwoord Ja

Vraag 6 Is het totaal van de kolommen 2 t/m 9 gelijk aan 10 t/m 16?
Antwoord Ja

Vraag 7 Zijn de diersoorten met een * gespecificeerd?
Antwoord Ja

Vraag 8 Formulier 3, kolom 11 en 12 = formulier 5, kolom 13, code 1 of 2?
Antwoord Ja

Vraag 9 Zijn het formulier 4 (a, b en c) indien van toepassing juist ingevuld?
Antwoord Nvt

Vraag 10 Is aantal in kolom 12 en 13 gelijk aan code kolom 13 form5?
Antwoord Nvt

Vraag 11 Zijn alle kolommen in formulier 5 juist ingevuld?
Antwoord Ja

INSPECTIELIJST (vervolg)

Vraag 12 **Formulier 5: Is kolom 9, code 16 gespecificeerd?**
Antwoord **Ja**

Bedrijfsgegevens

Inspectielocatie 50103 TNO PML
 Straatnaam LANGE KLEIWEG
 Huisnummer 137
 Postcode 2288 GJ
 Woonplaats RIJSWIJK (ZH)
 Contactpersoon [REDACTED]
 Functie contactpersoon [REDACTED]
 Hoofdcategorie veterinaire locatie
 Locatiecategorie dierproefvergunninghouder

Medewerker

Regio Voedsel en Waren Autoriteit regio Noordwest

Bezoekdetails

Datum bezoek 23-08-2010
 Nummer controleur [REDACTED]
 Begintijd 10:00
 Bezoekreden VT dierproeven

Inspectielijst

Lijst NW102BBB-5 Inspectie regeling
 huisvesting
 Geldig vanaf 01-01-2010

Rgl. huisv. dnb / verz dpr

Vraag 1 Inspectiebezoek aangekondigd?
 Antwoord Ja

Vraag 2 Buitenverblijven:
 Antwoord NVT

Vraag 3 Stal of dierverblijven:
 Antwoord Voldoet

Vraag 4 Hygiëne en reinheid:
 Antwoord Voldoet

Vraag 5 Groeps- of individuele huisvesting:
 Antwoord Voldoet
 Toelichting Daar waar mogelijk zijn de dieren in groepen gehuisvest. 4 niet te combineren marmosets zitten individueel gehuisvest. 1 overgebleven cavia individueel.

Vraag 6 Diersoort specifieke huisvesting:
 Antwoord Voldoet
 Toelichting De individueel gehuisveste dieren krijgen de grotere kooien.

Vraag 7 Draadkooien of roosterbodems:
 Antwoord Voldoet

Vraag 8 Verzorging der dieren:
 Antwoord Voldoet

Vraag 9 Kooiverrijking en nestmateriaal:
 Antwoord Voldoet
 Toelichting Bij de knaagdieren zijn schuilhuisjes in de bakken gezet. De marmosets hebben veel verschillende verrijkmateriaal in de kooien.

Vraag 10 Dag- of logboek:
 Antwoord Voldoet
 Toelichting Ook de DEC-protocollen zijn aanwezig.

Vraag 11 Toegestane ingrepen ter identificatie:
 Antwoord Voldoet

INSPECTIELIJST (vervolg)

Vraag 12	Kooilabeling:
Antwoord	Voldoet
Vraag 13	Drinkwater (systemen):
Antwoord	Voldoet
Vraag 14	Opslag voeders en materialen:
Antwoord	Voldoet
Vraag 15	Opslag dierlijk laboratoriumafval:
Antwoord	Voldoet
Vraag 16	Temperatuur diervverblijven:
Antwoord	Voldoet
Vraag 17	Relatieve vochtigheid diervverblijven:
Antwoord	Voldoet
Vraag 18	Lichtintensiteit diervverblijven:
Antwoord	Voldoet
Vraag 19	Ventilatie diervverblijven:
Antwoord	Voldoet
Vraag 20	Sterke geluidsprikkels diervverblijven:
Antwoord	Voldoet
Toelichting	Muziek op de achtergrond
Vraag 21	Alarmsystemen diervverblijven:
Antwoord	Niet geconstateerd
Vraag 22	Transport proefdieren:
Antwoord	Niet geconstateerd
Vraag 23	Euthanasie proefdieren:
Antwoord	Niet geconstateerd
Vraag 24	Algemene indruk:
Antwoord	Voldoet
Vraag 25	Zijn er nog andere bevindingen?
Antwoord	Nee

Bedrijfsgegevens

Inspectielocatie 50104 TNO PG
 Straatnaam ZERNIKEDREEF
 Huisnummer 9
 Postcode 2333 CK
 Woonplaats LEIDEN
 Contactpersoon [REDACTED]
 Functie contactpersoon [REDACTED]
 Hoofdcategorie veterinaire locatie
 Locatiecategorie dierproefvergunninghouder

Medewerker

Regio Voedsel en Waren Autoriteit regio Noordwest

Bezoekdetails

Datum bezoek 21-09-2010
 Nummer controleur [REDACTED]
 Begintijd 10:00
 Bezoekreden VT dierproeven

Inspectielijst

Lijst NW102BBB-5 Inspectie regeling
 huisvesting
 Geldig vanaf 01-01-2010

Rgl. huisv. dnb / verz dpr

Vraag 1 Inspectiebezoek aangekondigd?
 Antwoord Ja

Vraag 2 Buitenverblijven:
 Antwoord NVT

Vraag 3 Stal of dierverblijven:
 Antwoord Voldoet

Vraag 4 Hygiëne en reinheid:
 Antwoord Voldoet

Vraag 5 Groeps- of individuele huisvesting:
 Antwoord Voldoet
 Toelichting Daar waar dier apart zit, is de reden daarvoor duidelijk en aangetekend in het logboek.
 ook in het kader van de proef individueel gehuisveste muizen: naaktemuizen met huidtransplantaat onder verband.

Vraag 6 Diersoort specifieke huisvesting:
 Antwoord Voldoet

Vraag 7 Draadkooien of roosterbodems:
 Antwoord Voldoet

Vraag 8 Verzorging der dieren:
 Antwoord Voldoet

Vraag 9 Kooiverrijking en nestmateriaal:
 Antwoord Voldoet

Vraag 10 Dag- of logboek:
 Antwoord Voldoet
 Toelichting Logboeken aanwezig per experiment met daarbij gevoegd het DEC-protocol, werkprotocol en bestelformulier en mail over positief DEC-advies.
 Afwijkingen worden aangegeven met paars label aan de betreffende kooi, de aard van de afwijking wordt aangetekend in het logboek.

INSPECTIELIJST (vervolg)

Vraag 11	Toegestane ingrepen ter identificatie:
Antwoord	Voldoet
Toelichting	Oorknipjes
Vraag 12	Kooilabeling:
Antwoord	Voldoet
Toelichting	Evt. een extra paars label aan de kooi bij afwijkingen waarvoor extra aandacht van de diervverzorgers/onderzoeker nodig is.
Vraag 13	Drinkwater (systemen):
Antwoord	Voldoet
Vraag 14	Opslag voeders en materialen:
Antwoord	Voldoet
Toelichting	Schone en droge opslag, vervaldata in orde.
Vraag 15	Opslag dierlijk laboratoriumafval:
Antwoord	Niet geconstateerd
Vraag 16	Temperatuur dierverblijven:
Antwoord	Voldoet
Toelichting	Centrale registratie + alarmering
Vraag 17	Relatieve vochtigheid dierverblijven:
Antwoord	Voldoet
Toelichting	Centrale registratie + alarmering.
Vraag 18	Lichtintensiteit dierverblijven:
Antwoord	Voldoet
Toelichting	Bovenste rek afgedekt indien nodig. Witte muizen onder in rek geplaatst en ook verder naar achteren.
Vraag 19	Ventilatie dierverblijven:
Antwoord	Voldoet
Vraag 20	Sterke geluidsprikkels dierverblijven:
Antwoord	Voldoet
Vraag 21	Alarmsystemen dierverblijven:
Antwoord	Voldoet
Vraag 22	Transport proefdieren:
Antwoord	Niet geconstateerd
Vraag 23	Euthanasie proefdieren:
Antwoord	Voldoet
Vraag 24	Algemene indruk:
Antwoord	Voldoet
Vraag 25	Zijn er nog andere bevindingen?
Antwoord	Ja
Toelichting	Nieuwbouw wordt waarschijnlijk vanaf januari 2011 in gebruik genomen.

Bedrijfsgegevens

Inspectielocatie 50104 TNO PG
Straatnaam ZERNIKEDREEF
Huisnummer 9
Postcode 2333 CK
Woonplaats LEIDEN
Contactpersoon [REDACTED]
Functie contactpersoon [REDACTED]
Hoofdcategorie veterinaire locatie
Locatiecategorie dierproefvergunninghouder

Medewerker

Regio Voedsel en Waren Autoriteit regio Noordwest

Bezoekdetails

Datum bezoek 21-09-2010
Nummer controleur [REDACTED]
Begintijd 10:00
Bezoekreden VT dierproeven

Inspectielijst

Lijst NW102BBB-12 Euthanasie bij
proefdieren
Geldig vanaf 01-01-2010

Dierproeven

Vraag 1 Hoe zijn onderstaande gegevens verkregen?
Antwoord Ter plekke geconstateerd

Vraag 2 Welke diersoort betreft het?
Antwoord 1

Vraag 3 Is het een volwassen dier?
Antwoord Ja

Vraag 4 Waarom worden de dieren gedood?
Antwoord In het kader van de proef

Vraag 5 Welke methode wordt gebruikt?
Antwoord Inhalatie
Toelichting CO2-bak met puur CO2: erg snel bewusteloos en dood. Vervolgens hartpunctie.

Vraag 6 Is de methode de meest acceptabele?
Antwoord Ja

Vraag 7 Is de persoon bekwaam?
Antwoord Ja

Bedrijfsgegevens

Inspectielocatie 50106 TNO VOEDING
 Straatnaam UTRECHTSEWEG
 Huisnummer 48
 Postcode 3704 HE
 Woonplaats ZEIST
 Contactpersoon [REDACTED]
 Functie contactpersoon [REDACTED]
 Hoofdcategorie veterinaire locatie
 Locatiecategorie dierproefvergunninghouder

Medewerker

Regio Voedsel en Waren Autoriteit regio Noordwest

Bezoekdetails

Datum bezoek 04-10-2010
 Nummer controleur [REDACTED]
 Begintijd 09:00
 Bezoekreden VT dierproeven

Inspectielijst

Lijst NW102BBB-7 Dierproef OZP
 Geldig vanaf 01-01-2010

Dierproeven

Vraag 1 Was het bezoek aangekondigd?
 Antwoord Ja

Vraag 2 Is er een kenmerk van het ozp?
 Antwoord Ja
 Toelichting 2996

Vraag 3 Is er een werkprotocol?
 Antwoord Ja

Vraag 4 Is de diersoort conform het OZP?
 Antwoord Voldoet

Vraag 5 Is het aantal dieren conform het onderzoeksplan?
 Antwoord Voldoet
 Toelichting Men bestelt 4 reservedieren om dieren die niet goed hanteerbaar zijn of dieren die uitgesloten worden vanwege afwijkingen te vervangen. Men zou dit aantal terug kunnen brengen door striktere eisen te stellen aan de leverancier, [REDACTED]. Waarom vindt de dierenarts van TNO bijvoorbeeld een hartruis? Kan men deze niet bij [REDACTED] uitselecteren? proefdierdeskundige vraagt na of de honden wel geselecteerd zijn op hanteerbaarheid tijdens het aanbrengen van een masker. Dit is in het verleden aan haar gemeld, maar was niet bekend bij de artikel 9, waarmee aansluitend een gesprek heeft plaatsgevonden. Overigens heeft men wel een bestemming voor de dieren.

Vraag 6 Klopt de artikel 9 functionaris in de praktijk?
 Antwoord Voldoet

Vraag 7 Is de herkomst van de proefdieren conform onderzoeksplan?
 Antwoord Voldoet

Vraag 8 Is het evt aanwezige werkprotocol conform ozp?
 Antwoord Voldoet
 Toelichting NB Dit is een zeer complex experiment en daardoor is het WP vooral voor betrokkenen zelf bedoeld. Slechts een zeer beperkt gedeelte bekeken.

Vraag 9 Is de behandeling conform ozp?
 Antwoord Voldoet
 Toelichting Het op schoot houden van de honden tijdens de max 5min blootstelling is veel beter dan een evt. fixatie. Men dient wel sterk te overwegen om de honden te trainen dmv beloning, waardoor de honden nog rustiger kunnen worden.

Vraag 10 Is de verzorging conform ozp?
 Antwoord Voldoet

INSPECTIELIJST (vervolg)

- Vraag 11 **Is de huisvesting conform ozp?**
Antwoord **Voldoet**
- Vraag 12 **Klopt de artikel 12 functionaris in de praktijk?**
Antwoord **Voldoet**
- Vraag 13 **Is de aard van de ingreep conform ozp?**
Antwoord **Voldoet**
- Vraag 14 **Is de frequentie van de ingreep conform ozp?**
Antwoord **Voldoet**
Toelichting Wel bij de proefdierdeskundige gevraagd na te gaan wat de argumenten zijn om geen canule voor 1 dag aan te brengen, als meerdere keren bloed wordt afgenomen.
- Vraag 15 **Is de duur van de ingrepen conform ozp?**
Antwoord **Voldoet**
- Vraag 16 **Is de mate van ongerief conform ozp?**
Antwoord **Afwijkend negatief**
Toelichting men heeft de mate van ongerief ingeschat als matig, maar als HEP " Ernstige klinische verschijnselen" gesteld. Hoewel ernstige klinische verschijnselen niet direct vertaalbaar is naar ernstig ongerief (zou matig-ernstig kunnen zijn), is dit te zien als een incongruentie tussen inschatting van ongerief en voorziene praktijk. Als het zo is dat dit zelden voorkomt, kan men een conservatiever (beter beschermend voor het dier) HEP kiezen.
- Vraag 17 **Is een methode ter vermindering van ongerief conform ozp?**
Antwoord **Voldoet**
- Vraag 18 **Is eerder gebruik van het dier conform ozp?**
Antwoord **Voldoet**
- Vraag 19 **Zijn de humane eindpunten toegepast conform ozp?**
Antwoord **Niet geconstateerd**
- Vraag 20 **Is de bestemming van het dier na de proef conform ozp?**
Antwoord **Niet geconstateerd**
- Vraag 21 **Wat is uw algemene indruk?**
Antwoord **Voldoet**
- Vraag 22 **Zijn er nog andere bevindingen?**
Antwoord **Nee**